

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

Микола ДИВАК

2024 р

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування

зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

ступінь вищої освіти - доктор філософії

Затверджено рішенням ПК ЗУНУ
протокол №3 від 28 березня 2024 р.

Тернопіль – 2024

Загальні відомості

Програма складена відповідно до освітньо-професійної програми (ОПП) спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини, галузі знань 29 Міжнародні відносини та передбачає комплексну оцінку рівня професійних знань, умінь та навичок вступників.

Мета фахового вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань та практичних умінь і навичок, необхідних для опанування обов'язкових і вибіркових дисциплін за програмою підготовки фахівця третього рівня вищої освіти – доктора філософії, спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини».

Вступник повинен володіти такими компетентностями:

- приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації;
- розробляти та аналізувати моделі розвитку національних економік і визначати їхню роль у сучасній світогосподарській системі;
- визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини;
- оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках;
- застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для осiąгнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства;
- застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин і аналізі їхнього впливу на економічний розвиток країн;
- аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів;
- прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін;
- здійснювати дослідження та/або інновації у сфері міжнародних економічних відносин
- застосовувати кумулятивні знання, наукові досягнення, інформаційні технології при здійсненні досліджень у сфері міжнародних економічних відносин.

Фахове вступне випробування складається з двох етапів:

1-ий етап – співбесіда з членами фахової атестаційної комісії для визначення рівня знань, з'ясування професійних компетенцій у межах програми підготовки з такого комплексу дисциплін, що визначені освітньо-професійною програмою підготовки магістра за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини», галузі знань «Міжнародні відносини»:

- Міжнародні економічні відносини.
- Цифрова глобальна економіка.
- Міжнародний бізнес.
- Міжнародний маркетинг.
- Міжнародне співробітництво.

2-й етап – письмове розв'язання комплексної розрахунково-аналітичної задачі, що дозволяє перевірити сформованість відповідних умінь та навичок з однієї з дисциплін, що визначені в освітньо-професійній програмі підготовки магістра за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини».

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Програма дисципліни

Тема 1. Міжнародні економічні відносини в системі світового господарства

Основні економічні закони і принципи розвитку МЕВ та світового господарства. Еволюція розвитку МЕВ. Передумови розвитку МЕВ як структурного елементу світового господарства. Форми МЕВ. Середовище дії системи МЕВ.

Тема 2. Теорії міжнародної торгівлі

Меркантилістська теорія. Теорія абсолютних переваг А. Сміта. Політика «лессе-фер». Альтернативні витрати і альтернативна ціна. Теорія порівняльних (відносних) переваг Д. Рікардо. Теорія розміру країн. Теорія конкурентних переваг Майкла Портера. «Нова теорія торгівлі» Пола Кругмана.

Тема 3. Міжнародні торговельні відносини

Міжнародна торгівля як основна форма МЕВ, її структура та динаміка розвитку. Еволюція форм ринку. Сучасні особливості розвитку міжнародної торгівлі. Основні показники міжнародної торгівлі. Ціноутворення на світовому ринку. Види і форми міжнародної торгівлі. Регулювання міжнародних торговельних відносин. Система міжнародних послуг. Світовий ринок послуг. Регулювання міжнародної торгівлі послугами.

Тема 4. Міжнародний рух капіталу

Міжнародний рух капіталу: сутність та причини. Передумови розвитку міжнародного руху капіталу. Основні форми та цілі вивозу капіталу закордон. Сутність міжнародного кредиту, його види, принципи, функції, суб'єкти та форми. Єврокредит. Міжнародна інвестиційна діяльність. Переваги і недоліки спільного підприємництва. Світовий фінансовий ринок та його структура.

Тема 5. Світова валютна система і валютні відносини

Поняття світової валютної системи. Міжнародні валютні відносини. Еволюція світової валютної системи. Система «золотого стандарту». Генуезька валютна система. Бреттон-Вудська валютна система. Ямайська валютна система. Європейська валютна система. Валютний курс, його види. Валютна політика і її завдання.

Тема 6. Міжнародні розрахунки

Сутність міжнародних розрахунків. Валютні умови міжнародних розрахунків. Види платежу. Formи розрахунку. Засоби розрахунку.

Тема 7. Міжнародна міграція робочої сили

Сутність і особливості міжнародної міграції робочої сили. Етапи розвитку міжнародної міграції робочої сили. Сутність, структура та основні риси світового ринку праці. Основні види і центри міжнародної міграції робочої сили. Рівні й органи регулювання міжнародної міграції робочої сили. Соціально-економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили для країн-імпортерів та країн-експортерів. Міграційна політика України.

Тема 8. Міжнародні науково-технічні зв'язки

Світовий ринок технологій: суть і структура. Передумови розвитку міжнародного обміну технологіями. Formи міжнародних некомерційних науково-технічних зв'язків. Міжнародне спільне проведення науково-технічних досліджень. Formи науково-технічного співробітництва. Міжнародні комерційні науково-технічні зв'язки.

Тема 9. Глобалізація та глобальні проблеми людства

Сутність та основні ознаки процесу глобалізації сучасного світового господарства. Причини формування глобалізаційних процесів. Наслідки глобалізації. Антиглобалізм. Класифікація глобальних проблем людства.

Тема 10. Міжнародні корпорації у світовому господарстві

Причини виникнення ТНК. Етапи еволюції транснаціональної діяльності корпорацій. Типи ТНК. ТНК як агент глобалізації світової економіки. Транснаціоналізація.

Тема 11. Міжнародні економічні організації (МЕО) у багатосторонньому співробітництві і регулюванні МЕВ

Роль МЕО в системі МЕВ. Етапи розвитку міжнародних економічних організацій. Головні функції, принципи і методи діяльності МЕО. Сучасна система МЕО, їх класифікація.

Тема 12. Міжнародна економічна інтеграція

Сутність міжнародної економічної інтеграції, її характеристики, цілі, учасники й організатори. Рівні розвитку інтеграції. Передумови інтеграції країн. Етапи створення Європейського Союзу. Північноамериканська економічна інтеграція. Особливості економічної інтеграції країн Латинської Америки. Спільний ринок країн Південного конусу. Особливості розвитку економічної інтеграції в країнах Азії. Інтеграційні об'єднання Африки.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Міжнародні економічні відносини: навчальний наочний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент і бізнесадміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: В.В. Дергачова, К.О. Кузнецова, І.М. Манаєнко, В.А. Мельникова, О.С. Ченуша – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с.
2. Світове господарство і міжнародні економічні відносини [Електронний ресурс] : навчальний посібник / С. В. Бестужева, В. А. Вовк, В. О. Козуб та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора Т. В. Шталь. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 239 с.
3. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Частина 1 / А.О. Задоя, А.С. Магдіч, О.А. Задоя. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. 142 с.
4. Міжнародна економіка : навчально-методичний посібник / О. М. Кібік, К. С. Нестерова, Ю. В. Хаймінова. Одеса : НУ "ОЮА", 2020. 85 с.
5. Козуб В. О. Особливості еволюційного розвитку бізнес-моделей міжнародних компаній / В. О. Козуб, Л. О. Чернишова, І. М. Пліш // Проблеми економіки. 2019. № 1 С. 12–19.
6. Босак А.О. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Нац. ун-т «Львів. Політехніка». 3-те вид. Львів: Міські інформаційні системи, 2021. 354 с.
7. Міжнародні економічні відносини: практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В.В. Дергачова, О. М. Згуровський, І.М. Манаєнко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 80 с.
8. Міжнародні економічні відносини: практикум/ О.І Шнирков, А.С. Філіпенко, Р.О Заблоцька, Н.В. Резнікова та ін. за ред. О.І Шниркова. К.: 2018. 321 с.
9. Міжнародні економічні відносини : навчальний посібник / І. В. Амеліна, Т. Л. Попова, С. В. Владимиров. Київ : Центр учебової літератури, 2018. 255 с
10. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / Боярчук, А. І.; Огородник, Р. П.; Плющик, І. А.; Антофій, Н. М.; Федорова, Н. Є. Херсон : СТАР, 2018. 373 с.
11. Міжнародні економічні відносини: наоч. навч.-метод. посіб. / Рибчук, А. В.; Антофій, Н. М.; Герман, Л. Т.; Іващук, І. О. та ін. Укр.-англомов. вид. 2-е, перероб., допов. та розширен. Херсон : Гельветика, 2018. 391 с
12. Міжнародні економічні відносини: Бакалаврський курс : навч. посіб. / редкол.: д-р екон. наук, проф. І. М. Посохов [та ін.]. / Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т», Навч.-наук. ін-т економіки, менеджменту і міжнар. бізнесу, Каф. менеджменту інновац.

- підприємництва та міжнар. екон. відносин. Харків : Вид-во Іванченка І. С., Ч. 1 2018. 605 с.
13. Міжнародні економічні відносини : конспект лекцій / Шнирков О. І., Заблоцька Р. О. ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. 5-те вид. - Дніпро : Баланс-Клуб , 2018. 285 с.
14. Міжнародна торговельна діяльність: підручник/ В.В. Рокоча, В.Г. Алькема, В.І. Терехов, Б.М. Одягайло [та ін.]; наук. ред. В.В. Рокоча. - К.: Університет економіки та права «КРОК», 2018. 698 с.
15. Міжнародна торгівля: підручник / За ред. Ю.Г. Козака. ЦУЛ, 2019. 510 с.
16. Четверта промислова революція: зміна напрямів міжнародних інвестиційних потоків: моногр. / за наук. ред. д.е.н., проф. А.І. Крисоватого та д.е.н., проф. О.М. Сохацької. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2018. 478 с.
17. Зварич Р. Є. Геоекономічні детермінанти альтерглобалізації: монографія. Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка ТНЕУ», 2018. 376 с.
18. Зварич Р. Є. Глобальні тренди нерівності доходів населення. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2018. Вип. 1 (63). С. 21–27.
19. Oppermann T., Steinbeck W., Melzer M., Petersmann E.-U. Reforming the international economic order. Duncker & Humblot, 2020. 264 р.
20. Вербицька Г. Л. Особливості міжнародних економічних відносин України та ЄС // *Економічний простір : збірник наукових праць* / Придніпровська державна академія будівництва та архітектури. 2019. № 141. С. 65–75.
21. Шнирков О.І., Заблоцька Р.О. Міжнародні економічні відносини: конспект лекцій. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. 5-те вид. Дніпро: Баланс-Клуб, 2018. 285 с.
22. Боярчук А.І. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Херсон: СТАР, 2018. 373 с.
23. Світова економіка: підручник / за ред. О.І. Шниркова, В.А. Мазуренка, О.І. Рогача. Київ: Київський університет, 2018. 616 с.
24. Goldberg P. The future of trade: Policy can play a role in shaping the future of the ailing multilateral trade system. *Finance & Development*. 2019. Vol.56. p 2.
25. Зварич Р. Є. Асиметрія розвитку глобальної економіки. *Бізнес-навігатор*. 2018. Вип. 1-1 (44). С. 32–36.
26. Зварич Р. Є. Детермінанти економічного зростання країн, що розвиваються. *Журнал європейської економіки*. 2018. Том 17, № 1 (64). С. 19–33.
27. Міжнародна економіка: підруч. / С.О. Гуткевич, М.Д.Корінько, Ю.М.Сафонов. - 3-е вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с.
28. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: історія, теорія, політика: підручник. Київ: Либідь, 2019. 958 с.
29. Національні економіки у глобальному світі: монографія / за ред. доктора економічних наук, професора А.О. Задої. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. 299 с.
30. Annual Report 2021. World Trade Organization. 2021. URL: https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/anrep_e/anrep21_chap1_e.pdf.
31. Failed Globalisation: Inequality, Money, and the Renaissance of the State / Heiner Flassbeck, Paul Steinhardt. World Scientific, 2020. 320 р.
32. Democracy Index 2021. Economist Intelligence Unit. 2021. URL: <https://www.eiu.com/n/campaigns/democracy-index-2021/>.
33. Competition, Innovation and Trade / Larry D Qiu. World Scientific Studies in International Economics, 2020. 392 p.
34. Ease of Doing Business Index. The World Bank Group. 2022. URL: <https://tradingeconomics.com/ukraine/ease-of-doing-business>.
35. Economics of G20 / John Whalley. A World Scientific Reference (In 2 Volumes), 2020. 492 p.
36. FDI Statistics. The UNCTAD. 2022. URL: <https://hbs.unctad.org/foreign-direct-investment/>.
37. World Trade Report 2021. The World Trade Organization (WTO). 212 p. URL: https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/wtr21_e/00_wtr21_e.pdf.
38. Global Competitiveness Index. World Economic Forum. 2018. URL: <https://www.weforum.org/reports/global-competitiveness-index-2018/>.

- <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2015-2016/economies/#economy=UKR>.
39. Global Economic Prospects, June 2022. World Bank Group. 2022. URL: <https://www.worldbank.org/en/publication/global-economic-prospects>.

ЦИФРОВА ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА **Програма дисципліни**

Тема 1. Феномен глобальної економіки та особливості її розвитку в епоху цифровізації.

Глобалізація і глобалістика. Економічна природа глобальних трансформацій. Етапи розвитку глобальних процесів та провідні концепції глобалістики. Становлення та сутність глобальної економіки. Регулятивні механізми глобальної економіки. Інституційна складова глобального регулювання. Глобальний економічний цикл та цифрова нерівність в ХХІ столітті.

Рушійні сили економічної глобалізації та парадоксальна природа глобальних змін

Основні чинники економічної глобалізації. Глобальні економічні парадокси. Альтерглобалізм та його ключові форми. Антиглобалізм та особливості його поступу. Транснаціональна експансія як чинник глобалізації світової економіки. Регіоналізація національних економічних систем в умовах глобальних трансформацій. Можливості та загрози цифровізації для глобального економічного розвитку.

Тема 2. Ключові суб'єкти розвитку глобальної економіки та її вимірники

Міжнародні фінансові організації як суб'єкти глобалізації. Глобальні корпорації як рушійна сила економічної глобалізації. Глобальні міста як суб'єкти глобалізації. Розвиток глобальних міст в світі. Індекси глобалізації. Особливості вимірювання поступу глобальної економіки.

Тема 3. Міжнародні стратегії глобалізації

Стратегія глобалізації та механізми її формування. Основні стратегії глобального розвитку: уніполярна, дво- та триполярна, поліполярна системи. Стратегії розвитку ЄС, США, країн блоку БРИКС, Китаю за умов російсько-української війни 2022. Корпоративізація та розвиток ТНК в світі. Конкурентоспроможність країн в умовах глобалізації. Конкурентне лідерство глобальних корпорацій.

Тема 4. Четверта промислова революція (Industry 4.0) та глобальні цифрові тренди

Особливості четвертої промислової революції та її ключові відмінності від попередніх. Компонентні сфери Індустрії 4.0. Цифрова трансформація бізнес-процесів. Бізнес-модель як елемент цифрової трансформації економіки. Нові технології, які визначають цифрову трансформацію.

Тема 5. Основні компоненти цифрової економіки

Розвиток сектору інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ). Вплив цифровізації на промисловий сектор. Цифровізація науки та освіти. Цифрові технології державного управління. Національні програми цифровізації. Вплив цифрової економіки на ринок праці. Особливості цифрового ринку праці. Цифровізація фінансового ринку.

Тема 6. Вплив діджиталізації на глобальні економічні процеси

Передумови розвитку, зміст та складові електронного бізнесу. Вплив цифрової економіки на бізнес. Електронна комерція та її роль у ХХІ столітті. Елементи та бізнес-моделі електронної комерції. Технології електронної комерції. Характеристика нових ринків електронних послуг і цифрових продуктів. Спільна розробка цифрових продуктів. Бізнес-моделі інтернет-магазинів. Цифровізація процесу управління ланцюгами поставок.

Тема 7. Маркетингові технології за умов цифрової економіки

Цифровий маркетинг: сутність та роль в просуванні продуктів. Оптимізація пошукових систем. Маркетинг у соціальних мережах. Веб-аналітика. Основи е-маркетингу. Концепції 4Р, 5Р, 7Р, 8Р, 12Р. Сегментація ринку і інтернет. Канали розподілу в інтернеті. Основні інструменти управління реклами і просування бізнесу. Цінові моделі розміщення електронної реклами. Показники ефективності електронної реклами і електронного маркетингу. Маркетингові дослідження і статистика в мережі інтернет. Управління взаємовідносинами з клієнтами. Реклама і просування електронного бізнесу і електронної комерції.

Тема 8. Big Data для прийняття управлінських рішень

Роль Big Data в ІКТ. Методи та технології аналізу й візуалізації даних. Інтелектуальний аналіз даних як основа прийняття управлінських рішень. Еволюція розвитку та ключові характеристики штучного інтелекту (AI). Базові принципи Інтернету речей (IoT). Способи взаємодії з Інтернет-речами. Перспективи розвитку та проблеми впровадження IoT.

Тема 9. Технологічні можливості цифрової глобальної економіки

Сутність технологій та важливі елементи блокчайн. Архітектура блокчайн технології, переваги та недоліки. Передумови розвитку криптовалют, як електронних грошей, її класифікація та протиріччя. Сутність та особливості криптовалют. Перспективи і ризики застосування криптовалют в фінансовій системі держави. Сутність та роль смарт-контрактів в інноваційному розвитку екосистеми.

Тема 10. Сучасний стан цифровізації та глобалізації в Україні

Рівень цифровізації національної економіки. Роль Міністерства цифрової трансформації України. Особливості інструменту «Дія». Доступ домашніх господарств та бізнесу до цифрових сервісів. Надання цифрових послуг за умов COVID-19 та російсько-української війни 2022. Моделі організації бізнесу IT-сфери України. Цифрові розриви.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Colon, G. (2018). Disruptive Marketing: What Growth Hackers, Data Punks, and Other Hybrid Thinkers Can Teach Us About Navigating the New Normal, AMACOM. –256 p.
2. Digital Economy and Society Index (DESI). Режим доступу: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi>.
3. Digital economy report (2019). Value creation and capture: implications for developing countries. United Nations, Geneva. –194 p.
4. Dluhopolskyi, O., Simakhova, A., Zatonatska, T., Kozlovskyi, S., Oleksiv, I., Baltgailis, J. (2021). Potential of virtual reality in the current digital society: economic perspectives. 11th International Conference on Advanced Computer Information Technologies ACIT'21 (September 15-17, 2021). –Deggendorf, Germany. –P. 360-36.
5. Farion, A., Dluhopolskyi, O., Banakh, S., Moskaliuk, N., Farion, M., Ivashuk, Y. (2019). Using blockchain technology for boost cyber security. 9th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (5-7 June 2019). –Ceske Budejovice, Czech Republic. –P.452-455.
6. Global Competitiveness Index (WEF). Режим доступу: <https://www.weforum.org>.
7. Global Innovation Index (INSEAD, WIPO). Режим доступу: <https://www.globalinnovationindex.org/gii-2018-report>.
8. Molchanova, E., Dluhopolskyi, O., Savych, O., Kovtoniuk, K., Markovich, I. (2021). Analysis of the selected entry strategy of Blue Bottle Coffee roaster. *Economic Studies (Ikonicheski Izsvledvania)*. –Vol.30(8). –P.229-242.
9. Networked Readiness Index (2020). <https://networkreadinessindex.org/nri-2020-countries>.

10. Yousuf, A., Lorestan Zeynvand, V., Felfoldi, J., Zatonatska, T., Kozlovskyi, S., Dluhopolskyi, O. (2021). Companies performance management: the role of operational flexibility. *Marketing and Management of Innovations*. –Vol.1. –P.30-37.
11. Zatonatska, T., Dluhopolskyi, O. (2019). Modelling the efficiency of the cloud computing implementation at enterprises. *Marketing and Management of Innovations*. –Vol.3. – P.45-59.
12. Zatonatska, T., Dluhopolskyi, O., Chyrak, I., Kotys, N. (2019). The internet and e-commerce diffusion in European countries (modeling at the example of Austria, Poland, and Ukraine). *Innovative Marketing*. –Vol.15(1). –P.66-75.
13. Zhylinska, O., Bazhenova, O., Zatonatska, T., Dluhopolskyi, O., Bedianashvili, G., Chornodid, I. (2020). Innovation processes and economic growth in the context of European integration. Scientific Papers of the University of Pardubice, Series D: Faculty of Economics and Administration. – Vol.28(3). –P.1-12.
14. Глобальна економіка: Навч. посібник для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня усіх спеціальностей / С.І. Белей, С.В. Бойда, М.І. Колосінська. –Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2020. –227 с.
15. Голобородько А.Ю., Гусєва О.Ю., Легомінова С.В. (2020). Цифрова економіка: Підручник. –Київ: Видавництво ДУТ. –400 с.
16. Дlugопольська Т.І., Гук Ю. (2021). Цифрова трансформація у сфері HR: напрями, проблеми та можливості. Причорноморські економічні студії. –Вип.62. –С.13-18.
17. Довгаль, О.В., Андрусів У.Я., Ткаліч О.В., Павленко О.С. (2019). Глобальна економіка: Навч. посіб. –Івано-Франківськ: ФОП Супрун В.П. –262 с.
18. Липов В.В. (2018). Глобальна економіка: навчальний посібник. –К.: Центр учебової літератури. –439 с.
19. Олешко Т.І., Касьянова Н.В., Смерічевський С.Ф. та ін. (2022). Цифрова економіка: Підручник. –К.: НАУ. –200 с.
20. Решетило В.П. (2018). Глобальна економіка : навч. посібник. –Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. –167 с.
21. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. –Київ: Центр Разумкова, 2020. –274 с.

МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС

Програма дисципліни

Тема 1. Міжнародний бізнес в епоху глобалізації

Сутність й основні характеристики міжнародного бізнесу. Ключові ознаки міжнародного бізнесу. Причини формуванні і розвитку міжнародного бізнесу. Переваги і недоліки міжнародного бізнесу. Етапи розвитку міжнародного бізнесу: комерційна ера, ера експансії, ера концесій, ера національних держав, ера глобалізації. Formи міжнародної підприємницької діяльності: експорт та імпорт, зарубіжні інвестиції, ліцензування, франчайзинг, управлінський контракт.

Тема 2. Роль культури у формуванні міжнародного бізнесу

Сутність поняття «культура» та її детермінанти. Культура та робоче місце. Детермінанти культури. Норми, цінності і звичаї. Релігійні та етичні системи: християнство, іслам, індуїзм, буддизм та конфуціанство. Зміни в культурі та їх вплив на практику міжнародного бізнесу. Етноцентризм. Соціальна структура. Індивід та групи. Соціальне розшарування.

Тема 3. Інтернаціоналізація бізнесу як базис глобалізації

Сутність і форми інтернаціоналізації. Інтеграція економік країн у світове господарство як чинник економічного зростання. Інтернаціоналізація господарських відносин і глобалізація світової економіки. Причини інтернаціоналізації бізнесу. Теорії

інтернаціоналізації бізнесу. Застосування теорій інтернаціоналізації для аналізу економічної ситуації в Україні.

Тема 4. Правові засади регулювання міжнародного бізнесу

Державне регулювання міжнародного бізнесу. Система наднаціональних органів управління міжнародним бізнесом. Світовий досвід регулювання малого та середнього бізнесу. Роль бізнес-інкубаторів у розвитку міжнародного бізнесу

Тема 5. Багатонаціональні компанії як ключова форма функціонування міжнародного бізнесу

Економічна природа і цілі багатонаціональних корпорацій. Схожості і відмінності між транснаціональними корпораціями (ТНК) і багатонаціональними (мультинаціональними) корпораціями БНК). Причини виникнення ТНК. Етапи еволюції транснаціональної діяльності корпорацій. Типи ТНК. Особливості стратегій ТНК на сучасному етапі. ТНК як агент глобалізації світової економіки. Транснаціоналізація. Середовище функціонування транснаціональних корпорацій. Сучасні трансформації розвитку транснаціональних підприємств.

Тема 6. Види стратегій міжнародних компаній

Міжнародний стратегічний менеджмент. Стратегія. Сутність стратегій та причини їх вибору. Вибір основних стратегій та їх еволюція. Стратегії виробництва у міжнародному бізнесі. Аналіз зарубіжних ринків і стратегії проникнення. Групи еталонних стратегій розвитку міжнародного бізнесу. Аутсорсинг міжнародних компаній. Управління глобальною системою постачання.

Тема 7. Організаційна (корпоративна) культура міжнародного бізнесу

Поведінка індивіда в міжнародній компанії. Концепція організаційної культури міжнародного бізнесу. Поняття, структура і зміст організаційної культури міжнародного бізнесу. Мотивація в міжнародних компаніях. Лідерство, групи і команди в міжнародних компаніях.

Тема 8. Етика і соціальна відповідальність в міжнародному бізнесі

Етика в крос-культурному і міжнародному контексті. Управління етикою поведінки в зарубіжних країнах. Сутність соціальної відповідальності. Еволюція корпоративної соціальної відповідальності. Сучасна концепція корпоративної соціальної відповідальності у міжнародному бізнесі. Управління соціальною відповідальністю компаній, що ведуть бізнес в зарубіжних країнах.

Тема 9. Комунікаційні процеси у сфері міжнародного бізнесу

Сутність, поняття й основні типи міжнародних комунікацій. Основні тенденції розвитку міжнародних комунікацій. Ключові напрями розвитку технічної та технологічної бази комунікацій. Схеми побудови комунікацій в організації. Особливості міжнародних комунікацій. Інформаційні системи, що впливають на розвиток комунікацій в організації. Комунікативний процес в організації. Бар'єри міжнародних комунікацій і способи їх подолання. Підвищення ефективності міжнародних комунікацій.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Colon, G. (2018). Disruptive Marketing: What Growth Hackers, Data Punks, and Other Hybrid Thinkers Can Teach Us About Navigating the New Normal, AMACOM. –256 р.
2. Digital Economy and Society Index (DESI). Режим доступу: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi>.
3. Digital economy report (2019). Value creation and capture: implications for developing countries. United Nations, Geneva. –194 р.

4. Dluhopolskyi, O., Simakhova, A., Zatonatska, T., Kozlovskyi, S., Oleksiv, I., Baltgailis, J. (2021). Potential of virtual reality in the current digital society: economic perspectives. 11th International Conference on Advanced Computer Information Technologies ACIT'21 (September 15-17, 2021). –Deggendorf, Germany. –P. 360-36.
5. Farion, A., Dluhopolskyi, O., Banakh, S., Moskaliuk, N., Farion, M., Ivashuk, Y. (2019). Using blockchain technology for boost cyber security. 9th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (5-7 June 2019). –Ceske Budejovice, Czech Republic. –P.452-455.
6. Global Competitiveness Index (WEF). Режим доступу: <https://www.weforum.org>.
7. Global Innovation Index (INSEAD, WIPO). Режим доступу: <https://www.globalinnovationindex.org/gii-2018-report>.
8. Molchanova, E., Dluhopolskyi, O., Savych, O., Kovtoniuk, K., Markovych, I. (2021). Analysis of the selected entry strategy of Blue Bottle Coffee roaster. *Economic Studies (Ikonicheski Izsvedvania)*. –Vol.30(8). –P.229-242.
9. Networked Readiness Index (2020). <https://networkreadinessindex.org/nri-2020-countries>.
10. Yousuf, A., Lorestani Zeynvand, V., Felfoldi, J., Zatonatska, T., Kozlovskyi, S., Dluhopolskyi, O. (2021). Companies performance management: the role of operational flexibility. *Marketing and Management of Innovations*. –Vol.1. –P.30-37.
11. Zatonatska, T., Dluhopolskyi, O. (2019). Modelling the efficiency of the cloud computing implementation at enterprises. *Marketing and Management of Innovations*. –Vol.3. –P.45-59.
12. Zatonatska, T., Dluhopolskyi, O., Chyrak, I., Kotys, N. (2019). The internet and e-commerce diffusion in European countries (modeling at the example of Austria, Poland, and Ukraine). *Innovative Marketing*. –Vol.15(1). –P.66-75.
13. Zhylinska, O., Bazhenova, O., Zatonatska, T., Dluhopolskyi, O., Bedianashvili, G., Chornodid, I. (2020). Innovation processes and economic growth in the context of European integration. Scientific Papers of the University of Pardubice, Series D: Faculty of Economics and Administration. –Vol.28(3). –P.1-12.
14. Глобальна економіка: Навч. посібник для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня усіх спеціальностей / С.І. Белей, С.В. Бойда, М.І. Колосінська. –Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2020. –227 с.
15. Голобородько А.Ю., Гусєва О.Ю., Легомінова С.В. (2020). Цифрова економіка: Підручник. –Київ: Видавництво ДУТ. –400 с.
16. Дlugопольська Т.І., Гук Ю. (2021). Цифрова трансформація у сфері HR: напрями, проблеми та можливості. Причорноморські економічні студії. –Вип.62. –С.13-18.
17. Довгаль, О.В., Андrusів У.Я., Ткаліч О.В., Павленко О.С. (2019). Глобальна економіка: Навч. посіб. –Івано-Франківськ: ФОП Супрун В.П. –262 с.
18. Липов В.В. (2018). Глобальна економіка: навчальний посібник. –К.: Центр учебової літератури. –439 с.
19. Олешко Т.І., Касьянова Н.В., Смерічевський С.Ф. та ін. (2022). Цифрова економіка: Підручник. –К.: НАУ. –200 с.
20. Решетило В.П. (2018). Глобальна економіка : навч. посібник. –Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. –167 с.
21. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. –Київ: Центр Разумкова, 2020. –274 с.

МІЖНАРОДНИЙ МАРКЕТИНГ

Програма дисципліни

Тема 1. Сутність та специфіка міжнародного маркетингу

Сутність та форми міжнародного маркетингу. Спільні та відмінні риси внутрішнього та міжнародного маркетингу. Суб'єкти міжнародного маркетингу. Основні рішення, що приймаються при здійсненні міжнародної маркетингової діяльності.

Тема 2. Міжнародне маркетингове середовище

Загальна характеристика міжнародного маркетингового середовища. Міжнародне економічне середовище, його складові. Міжнародне політико-правове середовище. Політичні ризики та методи оцінки їх рівня. Міжнародне соціально-культурне середовище, його склад.

Тема 3. Міжнародні маркетингові дослідження

Суть та особливості міжнародних маркетингових досліджень. Етапи міжнародного маркетингового дослідження. Типи міжнародних маркетингових досліджень. Маркетингова інформаційна система.

Тема 4. Сегментація світового ринку

Поняття і мета сегментації. Підходи та вимоги до міжнародної сегментації. Критерії сегментації світового ринку. Етапи сегментації світового ринку. Стратегії сегментації.

Тема 5. Вибір зарубіжних ринків

Визначення рівня конкуренції на обраному ринку. Модель п'яти сил конкуренції. «Національний ромб» М. Портера. Критерії вибору привабливих ринків. Метод «четирьох фільтрів». Підходи до вибору зарубіжних ринків (суб'єктивний, дискретний та комплексний).

Тема 6. Моделі та стратегії виходу фірми на зарубіжний ринок

Критерії та чинники вибору стратегії виходу на зовнішній ринок. Експортuvання. Спільна підприємницька діяльність. Пряме інвестування.

Тема 7. Міжнародний маркетинговий комплекс: товарна політика

Поняття міжнародного маркетингового комплексу. Міжнародна товарна політика і товарні стратегії. Фактори, що впливають на товарну політику. Складові елементи товару.

Тема 8. Міжнародна цінова політика

Поняття ціни і цінової політики у міжнародному маркетингу. Види цін в міжнародному маркетингу. Методика ціноутворення на міжнародному ринку. Міжнародні цінові стратегії.

Тема 9. Міжнародні канали розподілу

Збутова політика в міжнародному маркетингу. Канали розподілу в міжнародному маркетингу, їх вибір та структура. Методи збуту в міжнародному маркетингу. Посередники на зарубіжних ринках і форми роботи з ними.

Тема 10. Міжнародні маркетингові комунікації

Комплекс маркетингових комунікацій. Процес формування системи маркетингових комунікацій. Реклама у міжнародних маркетингових комунікаціях. Паблік рілейшнз. Стимулювання збуту у міжнародному маркетингу. Особистий продаж.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Барабанова В.В. Маркетингові дослідження: навч. посіб. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 136 с.
2. Барановська М. Міжнародний маркетинг: в питаннях та відповідях. Навч. посібник рекомендовано МОН України. 2019. 302 с.
3. Барановська М.І., Козак Ю.Г., Смичек С. Міжнародний маркетинг. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 302 с.

4. Безугла Л.С., Ільченко Т.В., Юрченко Н.І. Маркетингові дослідження : навч. посіб. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2019. 300 с.
5. Братко О.С. Трансформація процесу формування маркетингових комунікацій під впливом глобалізаційних процесів. Маркетингові комунікації глобальних компаній мережевого маркетингу: теоретичні та прикладні аспекти: монографія. Тернопіль : Підручники і посібники, 2018. С.86-111.
6. Бутко М. Міжнародний менеджмент : підручник. Київ : Вид-во «Центр навчальної літератури», 2018. 412 с.
7. Князєва Т.В., Колбушкін Ю.П., Петровська С.В. Міжнародний маркетинг: навч. Посібник. К.: НАУ, 2019. 164 с.
8. Козак Ю. Г. Міжнародний маркетинг: в питаннях та відповідях : навч. посіб. в питаннях і відповідях. Київ : Центр учебової літератури, 2013. 302 с.
9. Козак Ю. Міжнародний маркетинг в питаннях і відповідях. ЦУЛ, 2020. 302 с.
10. Косар Н.С., Мних О.Б., Крикавський Є.В., Леонова С.В. Маркетингові дослідження : Підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 460 с.
11. Котлер Ф., Катарджая Г., Сетьянан І. Маркетинг 4.0. Від традиційного до цифрового. Київ : Вид. група КМ-БУКС, 2018. 208 с.
12. Котлер Ф., Амстронг Г. Основи маркетингу. Київ : Науковий світ, 2022. 880 с.
13. Котлер Ф., Катарджая Г., Сетьянан І. Маркетинг 4.0. Від традиційного до цифрового /пер. з англ. Київ : Вид. група «КМ-БУКС», 2018. 208 с.
14. Ларіна, Я. С., Бабічева О.І., Буряк Р.І., Рафальська В.А. Міжнародний маркетинг : підручник. Київ : Видавничий дім "Гельветика", 2018. 452 с
15. Мазаракі А.А., Мельник Т.М. Міжнародний маркетинг : підручник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 448 с.
16. Мальська М. П., Пурська І.С. Міжнародна маркетингова діяльність: теорія та практика : підручник. Київ : ЦНЛ, 2019. 288 с.
17. Міжнародний маркетинг : підручник / за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 448 с
18. Окландер М. А, Окландер Т. О., Яшкіна О.І. Тенденції маркетингових досліджень: онлайн панелі та онлайн спільноти. Маркетинг і менеджмент інновацій. 2018. № 1. С. 118-129. URL: <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/>
19. Раян Голідей. Маркетинг майбутнього. Київ:Наш формат, 2018. 130с.
20. Сенишин О. С. Маркетинг : навч. посіб. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. 347 с.
21. Сенишин О. С., Кривешко О. В. Маркетинг : навч. посібник. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. 347 с.
22. Сичова О.Є. Формування сучасних маркетингових стратегій для підприємства на вітчизняному ринку товарів та послуг. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2018. № 63. 234-240 с.
23. Стратегічний маркетинг : конспект лекцій. 2-е вид. Кислюк Л.В. / Київ : Видавничий Дім «Кондор», 2020. 172 с.
24. Шталь Т.В., Астахова І.Е., Козуб В.О. Міжнародний маркетинг: навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 275 с.
25. Baack D., Czarnecka B., Baack D. International Marketing, 2nd ed. Sage Publications Ltd, 2018. 632 p.
26. Christopher L Myers International Marketing: Winning in the New Global Economy – Cognella Academic Publishing, 2021. 162 p.
27. Daniel W. Baack, Barbara Czarnecka, Donald Baack. International Marketing. Second Edition. - SAGE Publications Ltd. 2018. 672 p.
28. Michael R. Czinkota, Ilkka A. Ronkainen, Annie Cui. International Marketing 11th Edition - Cengage Learning, 2022. 720 p.
29. Philip R. Cateora, John Graham, Mary C. Gilly. International Student Edition of International Marketing 18th edition - McGraw-Hill Interamericana de España S.L., 2021. 1440 p.

30. Wendy MacKenzie Pease. The Language of Global Marketing: Translate Your Domestic Strategies into International Sales and Profits - Rapport International LLC, 2021. 200 p.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО **Програма дисципліни**

Тема 1. Сутність та базові поняття міжнародного співробітництва.

Міжнародне економічне співробітництво. Новий світовий порядок. Рівні реалізації міжнародних економічних відносин. Співробітництво держав. Міжнародні організації як квінтесенція міжнародного співробітництва.

Тема 2. Принципи, пов'язані з міжнародним співробітництвом держав.

Принцип суверенної рівності держав. Принцип не застосування сили. Принцип мирного розв'язання спорів. Принцип невтручання у внутрішні справи держав. Принцип територіальної цілісності держав. Принцип непорушності кордонів. Принцип поваги до прав людини. Принцип рівноправності й самовизначення народів. Принцип співробітництва. Принцип добросовісного виконання зобов'язань згідно з міжнародним правом. Міжнародна співпраця.

Тема 3.Форми міжнародної співпраці.

Види двосторонньої співпраці. Багатостороння співпраця у різних сферах діяльності. Типи відносин країн. Особливості функціонування міжнародних організацій. Єврорегіони, як форма міжнародної співпраці.

Тема 4. Міжнародне виробниче співробітництво.

Міжнародний поділ праці як об'єктивна необхідність міжнародного співробітництва. Міжнародна спеціалізація країн. Міжнародне виробниче кооперування. Способи налагодження коопераційних зв'язків. Міжнародне енергетичне співробітництво. Міжнародне співробітництво у сфері сировинного виробництва. Міжнародне співробітництво у переробних галузях промисловості. Міжнародне агропромислове співробітництво.

Тема 5. Міжнародне науково-технічне співробітництво

Передумови розвитку та теоретичні засади міжнародного науко-технічного співробітництва. Теорія технологічного розриву (theory of technological gap) М. Познера. Теорія життєвого циклу товару в міжнародній торгівлі Р. Вернона. Міжнародна передача технологій та міжнародне технічне сприяння як форми міжнародного науко-технічного співробітництва. Способи та правові форми захисту передачі технологій. Комерційний та некомерційний способи обміну технологіями.

Світовий ринок технологій

Тема 6. Міжнародне торгово-економічне співробітництво

Торговельно-економічне співробітництво між державами: причини і форми. Міжнародне регулювання торгово-економічних відносин.

Міжнародні організації і торгово-економічне співробітництво. Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ). Світова організація торгівлі (СОТ), Організація економічного розвитку і співробітництва (ОЕРС).

Основні напрями міжнародного торгово-економічного співробітництва.

Міжнародне митне співробітництво. Всесвітня митна організація.

Міжнародне співробітництво у сфері організацій та здійснення митної справи: уніфікації класифікації товарів, гармонізації митних процедур, боротьби з митними правопорушеннями.

Тема 7. Міжнародне природоохоронне співробітництво

Принципи і форми співробітництва в сфері охорони довкілля. Глобальна економічна проблема. Основні напрями міжнародного економічного співробітництва в галузі екології Міжнародні організації в сфері охорони навколошнього середовища

Тема 8. Міжнародне співробітництво в державному та муніципальному секторах.

Співробітництво територіальних громад. Державно-приватне партнерство. Міжнародне співробітництво між містами.

Тема 9. Регіональна співпраця у міжнародних відносинах.

Транснаціональне співробітництво. Транскордонна співпраця. Регіональні кластери. Регіональні угрупування.

Тема 10. Міжнародне недержавне співробітництво.

Партнерство державного та недержавного суспільних секторів. Державно-громадське співробітництво. Моделі співробітництва між державним і недержавним суспільними секторами.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Глобальні проблеми сучасності : підручник / [кол. авт.]; за ред. В. С. Бакірова (голова), А. П. Голікова, О. А. Довгаль, В. А. Пересадько, В. І. Сідорова. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. 632 с
2. Виклики енергоефективності: співпраця України з ЄС: навч. посібник Полтава: НУ «Полтавська політехніка ім. Ю. Кондратюка», 2020. 257 с.
3. Кіщак І.Т., Лагодієнко В.В. Міжнародне виробниче співробітництво : навчальний посібник / І.Т. Кіщак, В.В. Лагодієнко.– Миколаїв : Іліон, 2013. 266 с.
4. Книш М., Котик Л. Глобальні проблеми людства: навч. посібник. Львів: Простір-М, 2021. 130 с
5. Когут-Ференс О. І., Морозова О. С. Механізм регулювання світового енергетичного ринку. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. Серія економічна. Серія юридична. Випуск 34. 2022. С.45-52
6. Леган І. М. Міжнародне співробітництво у сфері запобігання та протидії транснаціональній злочинності : монографія ; Держ. ун-т "Житомир. політехніка". - Чернігів : Чернігівська політехніка, 2021. - 327 с
7. Міжнародні економічні відносини: Підручник/ за ред..А. Крисоватого, Р. Зварича. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 660 с.
8. Міжнародна торговельна діяльність: підручник/ В.В. Рокоча, В.Г. Алькема, В.І. Терехов, Б.М. Одятайло [та ін.]; наук. ред. В.В. Рокоча. - К.: Університет економіки та права "КРОК", 2018. - 698 с
9. Регіональний економічний розвиток та співробітництво в умовах реформування місцевого самоврядування. Монографія/ за наук. ред. Буркинського Б.В. ; НАН України,ДУ «Ін-т. ринку і екон.-екол. дослідж. НАН України» – Одеса : ДУ «ІПРЕЕД НАНУ», 2021. 471 с.
10. Сучасна міжнародна економіка: Підручник / За ред. В.М. Тарасевича. – Дніпро: ПБП «Економіка», 2019. 386 с
11. Тимечко І Територіальна громада у транскордонному просторі: чинники, закономірності, пріоритети розвитку : монографія ; НАН України, ДУ "Ін-т регіон. дослідж. ім. М. І. Долішнього НАН України". - Львів : ДУ "Ін-т регіон. дослідж. ім. М. І. Долішнього НАН України", 2019. - 443 с
12. Транскордонне співробітництво у Карпатському (Центрально-Східному) регіоні Європи: процеси трансформації : Монографія / Я.Голонич, В.Химинець, В.Приходько, О. Єгорова, М.Мачкінова, П.Копинець, П.Матішак, М.Ніkel. Ужгород: РІК-У, 2018. 176с.
13. Транскордонне співробітництво: правові основи та успішні практики [Текст] : посібник / [Ю. Б. Євчак та ін. ; ред., упоряд. А. К. Гук, А. Є. Санченко ; за заг. ред. В. А.

Устименка] ; Рада Європи, Держ. установа "Ін-т екон.-прав. дослідж. ім. В. К. Мамутова НАН України", Держ. ВНЗ "Ужгород. нац. ун-т". - Київ : Юостон, 2020. - 97 с.

14. Україна — Китай — 25 років співробітництва: результати та перспективи. «Один пояс, один шлях» [Електронний ресурс] : монографія / відп. ред. О. М. Олійник ; Національна академія наук України, Інститут всесвітньої історії НАН України, Інститут Конфуція КНУБІ. - Київ : «ПП «Фоліант», 2018. - 392 с.

15. Peinhardt Clint, Sandler Todd. Transnational Cooperation: An Issue-Based Approach. 2015.

16. Shaoshi Xu BRI and International Cooperation in Industrial Capacity Country Cooperation Guide. 2020. 502 p.

17. Steingass Sebastian. Transnational Networks and EU International Cooperation: In Pursuit of Effectiveness. Routledge, 2020. 200 p.

18. Trachtman Joel P. Economics of International Organizations: The Oxford Handbook of Law and Economics: Volume 3: Public Law and Legal Institutions 2017

19. Teles Filipe, Swianiewicz, Paweł. Inter-Municipal Cooperation in Europe: Institutions and Governance. 2018. 354 p. URL: https://www.researchgate.net/publication/322178408_Inter-Municipal_Cooperation_in_Europe_Institutions_and_Governance

20. Zubok V. International Relations: 3 edition. Oxford University Press, 2019. 464 p.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

1. Основні економічні закони і принципи розвитку МЕВ та світового господарства.
2. Еволюція розвитку і форми МЕВ.
3. Теорія меркантилізму.
4. Теорія абсолютних переваг А. Сміта і теорія порівняльних (відносних) переваг Д. Рікардо.
5. Теорія подібності країн.
6. «Нова теорія торгівлі» Пола Кругмана.
7. Теорія конкурентних переваг М. Портера.
8. Міжнародна торгівля як основна форма МЕВ, її структура та динаміка розвитку.
9. Ціноутворення на світовому ринку.
10. Види і форми міжнародної торгівлі.
11. Регулювання міжнародних торговельних відносин.
12. Система міжнародних послуг.
13. Регулювання міжнародної торгівлі послугами.
14. Міжнародний рух капіталу: сутність та причини.
15. Сутність міжнародного кредиту, його види та форми.
16. Міжнародна інвестиційна діяльність.
17. Переваги і недоліки спільного підприємництва.
18. Світовий фінансовий ринок та його структура.
19. Еволюція світової валютної системи.
20. Валютний курс і його види.
21. Валютна політика і її завдання.
22. Валютні умови міжнародних розрахунків.
23. Форми розрахунку і засоби розрахунку.
24. Сутність і особливості міжнародної міграції робочої сили.
25. Соціально-економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили.
26. Міграційна політика України.
27. Світовий ринок технологій.
28. Міжнародні некомерційні науково-технічні зв'язки.
29. Міжнародне спільне проведення науково-технічних досліджень.
30. Міжнародні комерційні науково-технічні зв'язки.
31. Глобалізація, її наслідки та антиглобалізм.
32. Глобальні проблеми людства.
33. Форми прояву фінансової глобалізації.
34. Причини виникнення і типи ТНК.
35. Етапи еволюції транснаціональної діяльності корпорацій.
36. Етапи розвитку і функції міжнародних економічних організацій.
37. Класифікація, головні функції, принципи і методи діяльності міжнародних економічних організацій.
38. Види інформаційних продуктів і послуг.
39. Методи отримання і обробки маркетингової інформації.
40. Основні показники інформаційного ринку.
41. Дослідження конкурентного середовища інформаційного ринку. Побудова стратегії боротьби за споживачів.
42. Функції та модель інформаційного бізнесу.
43. Побудова інформаційного бізнесу на підприємстві.
44. Побудова маркетингової інформаційної системи.
45. Принципи розробки та впровадження інформаційних систем. Моделі й методи ухвалення маркетингових рішень.
46. Вимоги до платіжних систем та їх класифікація. Платіжні системи на основі кредитних карток.
47. Міжнародні й українські платіжні системи, що використовують кредитні картки.
48. Поняття електронних грошей.

49. Схема розрахунків у платіжних системах, що використовують Smart-card.
50. Системи Інтернет-банкінгу та керування банківськими рахунками через Інтернет.
51. Теоретичні засади управління рекламною діяльністю.
52. Організація проведення рекламної кампанії в мережі Інтернет.
53. Особливості реклами політики інформаційного підприємства.
54. Класифікація інформаційно-консультаційних служб. Організація консалтингової діяльності.
55. Інформаційний консалтинг як вид консультаційної діяльності. Побудова ІТ-консалтингу.
56. Інтернет-магазини як засоби міжнародного інформаційного бізнесу.
57. Використання Інтернет-аукціонів.
58. Продаж інформаційних продуктів через міжнародні торгівельні майданчики.
59. Сутність й основні характеристики міжнародного бізнесу. Ключові ознаки міжнародного бізнесу.
60. Етапи розвитку міжнародного бізнесу: комерційна ера, ера експансії, ера концесій, ера національних держав, ера глобалізації.
61. Форми міжнародної підприємницької діяльності: експорт та імпорт, зарубіжні інвестиції, ліцензування, франчайзинг, управлінський контракт.
62. Сутність і форми інтернаціоналізації.
63. Причини інтернаціоналізації бізнесу. Теорії інтернаціоналізації бізнесу.
64. Державне регулювання міжнародного бізнесу.
65. Система наднаціональних органів управління міжнародним бізнесом.
66. Економічна природа і цілі багатонаціональних корпорацій.
67. Сучасні трансформації розвитку транснаціональних підприємств.
68. Міжнародний стратегічний менеджмент.
69. Стратегії виробництва у міжнародному бізнесі.
70. Групи еталонних стратегій розвитку міжнародного бізнесу.
71. Поведінка індивіда в міжнародній компанії.
72. Концепція організаційної культури міжнародного бізнесу.
73. Поняття, структура і зміст організаційної культури міжнародного бізнесу.
74. Етика в крос-культурному і міжнародному контексті.
75. Сучасна концепція корпоративної соціальної відповідальності у міжнародному бізнесі.
76. Управління соціальною відповідальністю компаній, що ведуть бізнес в зарубіжних країнах.
77. Сутність, поняття й основні типи міжнародних комунікацій
78. Схеми побудови комунікацій в організації. Особливості міжнародних комунікацій.
79. Сутність та форми міжнародного маркетингу.
80. Загальна характеристика міжнародного маркетингового середовища.
81. Суть та особливості міжнародних маркетингових досліджень.
82. Маркетингова інформаційна система.
83. Вибір зарубіжних ринків. Визначення рівня конкуренції на обраному ринку.
84. Підходи до вибору зарубіжних ринків (суб'єктивний, дискретний та комплексний).
85. Критерії та чинники вибору стратегії виходу на зовнішній ринок.
86. Міжнародна товарна політика і товарні стратегії.
87. Збутова політика в міжнародному маркетингу.
88. Процес формування системи маркетингових комунікацій.
89. Міжнародне економічне співробітництво.
90. Принципи, пов'язані з міжнародним співробітництвом держав
91. Форми міжнародної співпраці та їх характеристика
92. Міжнародна співпраця: дво- та багатостороння співпраця у різних сферах діяльності.
93. Єврорегіони, як форма міжнародної співпраці.
94. Сутність міжнародного виробничого співробітництва. Міжнародна спеціалізація країн.
95. Способи налагодження коопераційних зв'язків.
96. Міжнародне співробітництво в державному та муніципальному секторах
97. Міжнародне співробітництво між містами.

98. Регіональна співпраця у міжнародних відносинах. Регіональні кластери.
 99. Міжнародне недержавне співробітництво
 100.Моделі співробітництва між державним і недержавним суспільними секторами.

КРИТЕРІЙ

оцінювання рівня знань для фахового вступного випробування на здобуття ступеня вищої освіти – доктор філософії за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» (освітньо-наукова програма «Міжнародні економічні відносини»)

Фахове вступне випробування за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини» проводиться з використанням теоретичних питань та задачі, кожне з яких вимагає окремої оцінки. Загальна оцінка визначається як сума оцінок за відповідь на кожне завдання. Знання абітурієнта оцінюються у балах. Максимальна сумарна кількість балів – 100.

Максимальна оцінка за кожне завдання – по 25 балів виставляється абітурієнту, у ході відповіді якого виявлено, що він засвоїв увесь програмний матеріал, логічно, послідовно, грамотно і осмислено його викладає; знає і розуміє суть економічних законів, розкриває їх зміст, причинно-наслідкові і функціональні зв'язки; володіє категоріальним апаратом і правильно тлумачить суть економічних категорій; знає особливості поведінки суб'єктів ринку, механізму функціонування ринку, національної та світової економіки, економічної політики держави та методів регулювання економіки; вміє робити висновки та узагальнення; за необхідності у відповіді використовує графіки, схеми, таблиці, вміє їх аналізувати і пояснювати.

Максимальна оцінка – по 25 балів за завдання є базовою. За певні недоліки, неточності та відсутність повної відповіді, які виявлені у відповіді абітурієнта, йому знімається певна кількість балів з використанням наступної шкали:

Оціночний шифр	Характеристика змістовних недоліків відповіді	К-сть балів
A1	Абітурієнт не дотримується логічної послідовності при викладі матеріалу	5
A2	Абітурієнт поверхнево аналізує графіки, схеми, таблиці	5
A3	Абітурієнт не вміє робити теоретичні узагальнення і висновки	10
A4	Абітурієнт не використовує необхідні для відповіді графіки, схеми, формулі	10
A5	Абітурієнт змістово невиразно, некоректно, суперечливо трактує і формулює економічні закони, категорії і теоретичні положення	15
A6	Абітурієнт відповідає на запитання на рівні загального уявлення про його зміст	15
A7	Абітурієнт припускається під час відповіді помилок, неточностей, невірно трактує зміст фундаментальних економічних категорій	15
A8	Абітурієнт відмовився від відповіді	25

Оцінювання результатів розв'язування аналітично-розрахункової комплексної задачі відповідно до еталонних відповідей відбувається за такими загальними критеріями:

«відмінно» – завдання виконано повністю, відповідь обґрунтовано, висновки та пропозиції аргументовано і оформлено належним чином;

«добре» – завдання виконано повністю, але припущене незначних неточностей у розрахунках або оформленні; але за умови належного оформлення завдання виконано не менше ніж на 80%;

«задовільно» – завдання виконано не менш ніж на 70% за умови належного оформлення; або не менше ніж на 80% за умови припущення незначних помилок у розрахунках або оформленні;

«нездовільно» - завдання виконано на менш ніж 70%, або не виконано.